

RAADSVOORSTEL MET BESLUIT

Raadsvergadering	: 24 februari 2025
Agendapunt	:
Onderwerp	: Beleidsplan schuldhulpverlening Opsterland 2025-2028
Portefeuillehouder	: Libbe de Vries

Beetsterzwaag, 21-01-2025

Voorstel

1. Het beleidsplan schuldhulpverlening 2025-2028 'Op weg naar een financieel fit Opsterland' vast te stellen.

Inleiding

Schuldhulpverlening is een wettelijke taak van de gemeente. Deze taak is vastgelegd in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). In deze wet staat hoe wij de gemeentelijke schuldhulpverlening moeten uitvoeren. Het is een zogenoemde kaderwet die ons als gemeente veel beleidsvrijheid biedt. Tegelijkertijd verplicht de wet ons wel om iedere 4 jaar een beleidsplan schuldhulpverlening op te stellen. In dit plan moet het college (binnen de kaders van de wet) voor een periode van 4 jaar aangeven wat de ambities zijn voor de gemeentelijke schuldhulpverlening. Ons huidige beleidsplan dateert uit 2017 en past niet meer bij de huidige praktijk. Conform de Wgs wordt daarom dit beleidsplan nu ter vaststelling voorgelegd aan de raad.

De afgelopen jaren is er ingezet op het implementeren van de vroegsignalering van betalingsachterstanden en het sneller en beter helpen van inwoners met schulden (bijvoorbeeld door in korte tijd een plan van aanpak op te stellen). Ook hebben we vanuit de gemeentelijke schuldhulpverlening inwoners ondersteund die door de hoge inflatie te maken kregen met (dreigende) financiële problemen. Bijvoorbeeld door hen te ondersteunen met het beheren van het huishoudboekje, te wijzen op financiële regelingen, en waar nodig ook het daadwerkelijk inzetten van onze schuldhulpverlening.

De komende jaren willen we doorbouwen op deze ingeslagen weg. Dit betekent dat we inzetten op het nog beter voorkomen (preventie) van financiële problemen. Als er beginnende problemen zijn dan willen we die via onze vroegsignalering zo snel mogelijk opsporen en samen met de inwoner zo snel mogelijk oplossen. Deze ambities kunnen we niet alleen als gemeente zelf realiseren. Wij zien een belangrijke rol weggelegd voor het zogenaamde 'voorliggend veld' van vrijwilligersorganisaties, die hulp bieden voor inwoners met (dreigende) geldproblemen. Daarom zetten we er met dit plan ook op in om dit voorliggend veld te versterken. Tot slot vinden we het belangrijk om onze ondersteuning te versterken voor kinderen die opgroeien in een gezin met schulden en voor jongeren met (dreigende) financiële problemen.

Beoogd effect en/of resultaat

Het vernieuwen van ons beleid voor de gemeentelijke schuldhulpverlening zorgt ervoor dat inwoners beter worden voorgelicht over een verantwoord omgaan met geld, meer inwoners met (mogelijke) geldproblemen eerder in beeld komen en dat kwetsbare groepen zoals jongeren met schulden beter worden ondersteund.

Argumenten

- 1.1 *We versterken de preventie van (mogelijke) geldproblemen en schulden*

Met dit beleidsplan zetten we stevig in op het voorkomen van financiële problemen. Dit zorgt ervoor dat we meer inwoners kunnen helpen vóórdat er sprake is van financiële problematiek. We doen dit door het 'voorliggend veld' van vrijwilligersorganisaties die inwoners met geldzorgen ondersteunen te versterken. Onze belangrijkste partner is hierin Humanitas, daarom geven we hen met een subsidie een financiële impuls om hun aanpak in onze gemeente te intensiveren. Ook starten we met De Voorzieningenwijzer en een informatiecampagne over financieel gezond gedrag.

1.2 Inwoners met geldzorgen of beginnende financiële problemen worden eerder geholpen.

Sinds januari 2021 zijn wij in Opsterland gestart met de vroegsignalering van betalingsachterstanden. Hierdoor komen inwoners met (mogelijke) geldproblemen eerder in beeld en ontvangen ze sneller een aanbod voor hulp. Concreet heeft dit opgeleverd dat bijna alle inwoners die gebruikmaken van onze schuldhulpverlening, via onze vroegsignalering in beeld zijn gekomen. Met dit beleidsplan willen we deze aanpak daarom versterken. Dit doen wij onder andere d.m.v. de pilot vroegsignalering met de Belastingdienst en de Dienst Toeslagen, het intensiveren van de vroegsignalering in het algemeen en het nog actiever inschakelen van maatschappelijke partners zoals de woningcorporaties.

1.3 We organiseren gerichte ondersteuning voor kinderen die opgroeien in een gezin met schulden en voor jongeren met (mogelijke) geldproblemen.

Kinderen die opgroeien in een gezin met schulden, mogen hier nooit de dupe van worden. Daarnaast zijn jongeren op het gebied van schuldenproblematiek in toenemende mate een kwetsbare doelgroep. Daarom ontwikkelen we voor kinderen die opgroeien in een gezin met schulden ondersteuning op maat, en zorgen we ervoor (met financiële compensatie) dat zij net als andere kinderen mee kunnen doen in de maatschappij. Ook voor jongeren ontwikkelen we een aanpak op maat met als doel het voorkomen van geldproblemen en zo snel mogelijk bijstaan als deze toch dreigen te ontstaan.

1.4 Er is advies gevraagd aan de Adviesraad Sociaal Domein, daarmee is het perspectief van de inwoner geraadpleegd.

De Adviesraad Sociaal Domein heeft als belangrijkste taak om (vanuit het perspectief van de inwoner) de gemeente gevraagd en ongevraagd te adviseren over het gemeentelijke beleid voor het sociaal domein. In dit beleidsplan zijn twee adviezen van de adviesraad verwerkt: een ongevraagd advies over het beleid schuldhulpverlening in het algemeen en een door ons gevraagd advies voor specifiek dit beleidsplan. Hiermee zorgen wij ervoor dat dit nieuwe beleidsplan goed aansluit bij de behoeften van inwoners van Opsterland.

Kanttekeningen

1.1 Sommige toekomstige ontwikkelingen binnen de gemeentelijke schuldhulpverlening zijn (financieel) onzeker.

Het Rijk stelt (onder andere via het plan basisdienstverlening) in toenemende mate eisen aan de gemeentelijke schuldhulpverlening. Op basis van onze huidige dienstverlening en de plannen in dit beleidsplan voldoen we nu (binnen het huidige budget) aan deze eisen. Voor de toekomst is dit nog wat onduidelijker. Dit komt doordat het kabinet gemeentelijke schuldhulpverlening wel als speerpunt heeft benoemd, maar dit nog niet heeft uitgewerkt in concrete plannen (los van het plan basisdienstverlening van de vorige regering). We weten dus nog niet precies wat er (vanuit het Rijk) de komende jaren van ons wordt verwacht en wat hier de eventuele extra kosten van zijn. Ook weten we nog niet of en hoe deze mogelijke extra taken worden vergoed. Als gemeente hebben we het uitgangspunt dat nieuwe wettelijke taken volledig moeten worden vergoed door het Rijk.

Middelen

Dit beleidsplan kan met het huidige reguliere budget voor schuldhulpverlening worden uitgevoerd. Er zijn geen extra middelen nodig. In het beleidsplan zijn een tweetal onderzoeksacties geformuleerd. Deze onderzoeken gaan over of we kinderen in gezinnen met schulden nog meer financiële ondersteuning kunnen bieden en over de ondersteuning van jongeren met schuldenproblematiek. Voor nu voorzien we hiervoor geen kosten die niet binnen de bestaande formatie en middelen passen.

Mocht naar aanleiding van deze onderzoeken toch blijken dat extra budget gewenst is (en dat we dit niet uit het bestaande budget kunnen dekken), dan volgt hiervoor eventueel een aanvraag voor extra middelen bij de raad.

SDG's

Dit voorstel draagt bij aan een inclusieve samenleving en de volgende duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's):

- Goal 1: Alle vormen van armoede tegengaan.
- Goal 2: Einde aan honger.
- Goal 10: Verminderen van ongelijkheid.

Evaluatie

Het beleidsplan wordt aan het einde van de looptijd samen met de raad geëvalueerd.

Bijlagen

1. Beleidsplan schuldhulpverlening Opsterland 2025-2028.
2. Ongevraagd advies Adviesraad Sociaal Domein over schuldhulpverlening
3. Advies Adviesraad Sociaal Domein over het beleidsplan schuldhulpverlening
4. Brief (reactie college) aan de Adviesraad Sociaal Domein over hun adviezen over schuldhulpverlening

Vertrouwelijke stukken ter inzage gelegd voor raadsleden

N.v.t.

Burgemeester en wethouders van de Gemeente Opsterland,

De secretaris,

De burgemeester,

Sandra van 't Hooge

Andries Bouwman

Team	: Ontwikkeling Sociaal Domein
Behandelend ambtenaar	: Jeroen Jansen
Telefoonnummer	: 0512- 386 222
Emailadres	: jeroen.jansen@opsterland.nl

Ontwerp raadsbesluit

Raadsvergadering : 24 februari 2025
Agendapunt :
Onderwerp : Beleidsplan schuldhulpverlening Opsterland 2025-2028

De raad van de Gemeente Opsterland,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 21-1-2025

gezien het advies van de Adviesraad Sociaal Domein Opsterland,
gelet op het bepaalde in artikel 4 en artikel 4a van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening,
overwegende dat de gemeenteraad periodiek een beleidsplan schuldhulpverlening moet vaststellen
als bedoeld in artikel 2 van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening,

besluit:

1. Het beleidsplan schuldhulpverlening 2025-2028 'Op weg naar een financieel fit Opsterland' vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de Gemeente Opsterland van 24-2-2025.

De griffier,

De voorzitter,

Laura Meijer

Andries Bouwman